

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249530

การวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวน์
พื้นบ้านโดยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี
DETERMINATION OF METHYL CARBAMATE AND ETHYL
CARBAMATE RESIDUES IN LOCAL WINES BY
GAS CHROMATOGRAPHY

นางสุภาวดี สารวัน

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

6๐0253๙41

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249530

การวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวน์
พื้นบ้านโดยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี

DETERMINATION OF METHYL CARBAMATE AND ETHYL
CARBAMATE RESIDUES IN LOCAL WINES BY
GAS CHROMATOGRAPHY

นางสุภาวดี สาระวัน

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

**การวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวน์
พื้นบ้านโดยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี**

นางสุภาวดี สารวัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคมีวิเคราะห์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

**DETERMINATION OF METHYL CARBAMATE AND ETHYL
CARBAMATE RESIDUES IN LOCAL WINES BY
GAS CHROMATOGRAPHY**

MRS. SUPAWADEE SARAWAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
IN ANALYTICAL CHEMISTRY
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเคมีวิเคราะห์

ชื่อวิทยานิพนธ์: การวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างใน
ไวน์พื้นบ้าน โดยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นางสาวดิ สาระวัน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปวีณา พงษ์คนตรี	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ จันทน์ไทย	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิม เรืองวิริยะชัย	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. เสนีย์ เครือเนตร	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ จันทน์ไทย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิม เรืองวิริยะชัย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลำปาง แม่นมาดย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ แสงอรุณ)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุภาวดี สารวัน. 2553. การวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวน์
พื้นบ้านโดยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเคมีวิเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร.ศักดิ์สิทธิ์ จันทน์ไทย,
รศ.ดร.เฉลิม เรืองวิริยะชัย

บทคัดย่อ

249530

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวน์
พื้นบ้านที่มีปริมาณน้อยในระดับไมโครกรัมต่อลิตร โดยวิธีสกัดด้วยตัวทำละลายที่เหมาะสมและ
เพิ่มความเข้มข้นด้วยเฟสของแข็ง และนำมาวิเคราะห์ปริมาณด้วยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี เฟลม
ไอออไนเซชัน การพัฒนาวิธีการสกัดเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตจากไวน์พื้นบ้านปริมาตร
25 มิลลิลิตร เจือจางด้วยน้ำกลั่นปราศจากไอออน 1:5 เท่า พบสภาวะที่เหมาะสมคือไดคลอโร
มีเทน ที่ปริมาตร 20 มิลลิลิตร ใช้เวลาสกัด 15 นาที และช่วยแยกชั้นของสารละลายด้วยโซเดียม
คลอไรด์ความเข้มข้น 10% โดยมวลต่อปริมาตร เมื่อเพิ่มความเข้มข้นขึ้นเป็น 30 เท่าด้วยเฟส
ของแข็งชนิดซี-18 โดยใช้ไดคลอโรมีเทนปริมาตร 3 มิลลิลิตรเป็นตัวชะ เมื่อวิเคราะห์ปริมาณ
ด้วยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟีเฟลมไอออไนเซชัน ใช้คาพิลลารีคอลัมน์ชนิดคิพี-5 อุณหภูมิ
เริ่มต้นของคอลัมน์ 50 องศาเซลเซียส เพิ่มขึ้นจนถึง 100 องศาเซลเซียส ในอัตราเร็ว 8 องศา
เซลเซียสต่อนาที อัตราการไหลของแก๊สพา 1 มิลลิลิตรต่อนาที และใช้สารมาตรฐานภายในที่ไม่
เคยมีในรายงานใดมาก่อน คือ เทอร์เชียรีบิวทานอล จากการวิเคราะห์ที่สภาวะดังกล่าวสามารถแยก
คาร์บาเมตและเทอร์เชียรีบิวทานอล ออกจากกันได้ดีภายในเวลา 12 นาที หลังจากการสกัดและเพิ่ม
ความเข้มข้นของสารดังกล่าวเมื่อเติมสารมาตรฐานเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ความ
เข้มข้น 200 ไมโครกรัมต่อลิตร สามารถตรวจวัดความเข้มข้นต่ำสุด (LOD) ของเมธิลคาร์บาเมต
และเอธิลคาร์บาเมตได้เท่ากับ 11.1 และ 3.33 ไมโครกรัมต่อลิตร และได้ขีดจำกัดต่ำสุดของการ
วิเคราะห์ (LOQ) เท่ากับ 55.56 และ 16.67 ไมโครกรัมต่อลิตร ตามลำดับ และให้ความแม่นยำสูง
โดยให้ค่าร้อยละการกลับคืนของเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตเท่ากับ 82.19 - 91.23 และ
82.44 - 95.24 ตามลำดับ ได้ความเที่ยงตรงจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ของการสกัดเมธิลคาร์
บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตต่ำกว่าร้อยละ 6.92 และ 8.76 ตามลำดับ และได้เส้นตรงของกราฟ
มาตรฐานของเมธิลคาร์บาเมตอยู่ในช่วง 0.5 - 5 มิลลิกรัมต่อลิตร และเอธิลคาร์บาเมตอยู่ในช่วง

249530

0.1 - 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสารทั้งสองชนิดมากกว่า 0.994 เมื่อใช้วิเคราะห์ตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน 10 ชนิด พบว่ามีเอธิลคาร์บาเมตตกค้างในไวน์พื้นบ้านไม่สูงกว่าที่มาตรฐาน มอก. 2089-2544 กำหนดไว้ และมีไวน์ 5 ชนิดมีการตกค้างของเมธิลคาร์บาเมตในปริมาณที่สูงกว่าเอธิลคาร์บาเมต

Supawadee Sarawan. 2010. **Determination of Methyl Carbamate and Ethyl Carbamate**

Residues in Local Wines by Gas Chromatography. Master of Science Thesis in

Analytical Chemistry, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisors: Assoc. Prof. Dr. Saksit Chanthai,

Assoc. Prof. Dr. Chalerm Ruangviriyachai

ABSTRACT

249530

This work describes determination trace of methyl carbamate (MC) and ethyl carbamate (EC) in local wines of level of $\mu\text{g/L}$ by solvent extraction and preconcentration with solid-phase extraction (SPE) prior to quantitation using gas chromatography - flame ionization (GC-FID). The extraction was optimized using 25-mL of wine sample dilute with deionized water to 1:5. Dichloromethane of 20 mL was the best solvent for 15 minutes extraction and salting out by 10% (w/v) of NaCl. After that 30-fold preconcentration was done using C-18 SPE column with 3 mL of dichloromethane as the eluent. GC-FID was employed for MC and EC quantification using DB-5 capillary column with initial column temperature programming at 50°C and increased to 100°C in the ramp rate of $8^{\circ}\text{C}/\text{min}$ in association with carrier gas flow-rate of 1 mL/min. *t*-butanol was the first time reported as internal standard. The optimized condition was able to separate the carbamates and *t*-butanol within 12 minutes. Addition of 200 $\mu\text{g/L}$ standard methyl carbamate and ethyl carbamate gave the limit of detection (LOD) at 11.1 and 3.33 $\mu\text{g/L}$ and the limit of quantitation (LOQ) at 55.56 and 16.67 $\mu\text{g/L}$, respectively. The precisions determine by % recovery of methyl carbamate and ethyl carbamate were in range of 82.19 - 91.23 and 82.44 - 95.24, respectively. The accuracies determined by % RSD of methyl carbamate and ethyl carbamate, less than 10, were 6.92 and 8.76, respectively. Standard curves of methyl carbamate and ethyl carbamate gave good linearity in range of 0.5 - 5 mg/L and 0.1 - 0.5 mg/L, respectively. Both gave correlation coefficient of 0.994. Analysis of ethyl carbamate residue in 10 local wines showed lower content than regulation limit by MRLs (2089-2544). Five of ten wines contained methyl carbamate residues higher than ethyl carbamate.

งานวิทยานิพนธ์นี้มอบส่วนดีให้บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์ปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตที่ตกค้างในไวนิลพินบ้าน โดยการสกัดด้วยของเหลวและเพิ่มความเข้มข้นด้วยเฟสของแข็งก่อนวิเคราะห์ด้วยแก๊สโครมาโทกราฟี การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ จันทร์ไทย อาจารย์ที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิม เรืองวิริยะชัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ให้คำปรึกษาอันเป็นแนวทางในการทำงานวิจัย และการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนปลูกฝังให้ผู้วิจัยมีความเพียรพยายามและรักในการทำงานวิจัย และเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้วิจัยปฏิบัติตามมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา พงษ์คนตรี จากภาควิชาชีวเคมี ที่ให้คำชี้แจงและปรึกษาพร้อมทั้งเป็นประธานกรรมการในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ดร.เสนีย์ เครือเนตร จากภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณท่านอาจารย์ผู้สอนจากภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความสะดวกในการใช้เครื่องมือและให้คำแนะนำต่างๆ ขอขอบคุณสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ส่วนโครงการส่งเสริมการผลิตครูผู้มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) ที่ให้ทุนสนับสนุนในการศึกษาต่อปริญญาโทและทุนในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณท่านผู้บริหารสำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่นตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลวัดกลางทุกท่านที่ให้โอกาสในการพัฒนาความรู้ในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้องๆ นักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดการศึกษาและการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณามา ณ โอกาสนี้

ท้ายสุดนี้ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้โอกาสทางการศึกษาที่ดี ให้กำลังใจและการสนับสนุนด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุภาวดี สารวัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำอุทิศ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
รายการสัญลักษณ์และคำย่อ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ประวัติความเป็นมาของไวน์	4
2.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	6
2.3 สารพิษกลุ่มคาร์บาเมต	9
2.4 เทคนิคการเตรียมสารตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์	12
2.5 เทคนิคโครมาโทกราฟี	15
2.6 แก๊สโครมาโทกราฟี	17
2.7 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
3.1 สารเคมี อุปกรณ์และเครื่องมือ	25
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
4.1 สภาวะที่เหมาะสมของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟีที่มีตัวตรวจวัดชนิดเฟลม ไอออนในเซชันในการวิเคราะห์สารกลุ่มคาร์บาเมต	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 สภาวะที่เหมาะสมของการสักระการกลุ่มคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน	37
4.3 การศึกษาช่วงความเข้มข้นสารมาตรฐานที่ให้กราฟเส้นตรง	42
4.4 การศึกษาความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถตรวจวัดสัญญาณได้และความเข้มข้นต่ำสุดที่ใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณ	44
4.5 การวิเคราะห์หาความแม่นยำและความเที่ยงตรงของวิธีวิเคราะห์ในตัวอย่างไวน์	45
4.6 การวิเคราะห์สารกลุ่มคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	49
5.1 การหาสภาวะที่เหมาะสมของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟ ที่มีตัวตรวจวัดชนิดเฟลมไอออไนเซชันในการวิเคราะห์สารกลุ่มคาร์บาเมต	49
5.2 การหาสภาวะที่เหมาะสมของวิธีการสกัดด้วยตัวทำละลายและการเพิ่มความเข้มข้นด้วยเฟสของแข็งในการวิเคราะห์สารกลุ่มคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์	49
5.3 การวิเคราะห์สารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน	51
5.4 อภิปรายผลการศึกษา	52
เอกสารอ้างอิง	54
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก การคำนวณปริมาณเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต	60
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ผลทางสถิติและค่าพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์	65
ภาคผนวก ค แหล่งที่มาของตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน	68
ภาคผนวก ง โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์สารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์	70
ประวัติผู้เขียน	76

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	แก๊สพาที่เหมาะสมสำหรับตัวตรวจวัดชนิดต่างๆ	18
ตารางที่ 2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปริมาณเฮริลคาร์บาเมตในไวน์	23
ตารางที่ 3.1	รายการสารเคมีที่ใช้ในการวิจัย	25
ตารางที่ 4.1	ผลของอุณหภูมิคอลัมน์ต่อการแยกสารกลุ่มคาร์บาเมตและสารมาตรฐานภายใน	33
ตารางที่ 4.2	ผลของอัตราส่วน split/splitless ของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟที่มีต่ออัตราส่วนพื้นที่ที่ได้พิก	34
ตารางที่ 4.3	ผลของอัตราการใช้ของแก๊สพาที่มีต่อเวลาการคงอยู่ของสารมาตรฐานคาร์บาเมตและสารมาตรฐานภายใน	35
ตารางที่ 4.4	สถานะของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟที่มีตัวตรวจวัดแบบเฟลมไอออไนเซชัน	35
ตารางที่ 4.5	เวลาการคงอยู่ของสารกลุ่มคาร์บาเมตและสารมาตรฐานภายใน	36
ตารางที่ 4.6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสมการเส้นตรงการถดถอยของกราฟมาตรฐานของสารเมธิลคาร์บาเมตและเฮริลคาร์บาเมต	44
ตารางที่ 4.7	ค่า LOD และ LOQ ของสารมาตรฐานเมธิลคาร์บาเมตและเฮริลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์	44
ตารางที่ 4.8	ร้อยละการได้กลับคืนของสารเมธิลคาร์บาเมตและเฮริลคาร์บาเมตเมื่อเติมสารมาตรฐานผสมที่ความเข้มข้น 200 µg/L	46
ตารางที่ 4.9	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ของสารเมธิลคาร์บาเมตและเฮริลคาร์บาเมตเมื่อทำการวิเคราะห์ในแบบ Intraday และ Interday	46
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์สารเมธิลคาร์บาเมตและเฮริลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์พื้นบ้าน	47
ตารางที่ ผ1	แหล่งที่มาของตัวอย่างไวน์แดง	69
ตารางที่ ผ2	แหล่งที่มาของตัวอย่างไวน์ขาว	69

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1	โครงสร้างของเอธิลคาร์บาเมต
ภาพที่ 2.2	ปฏิกิริยาการเกิดเอธิลคาร์บาเมต
ภาพที่ 2.3	ปฏิกิริยาการเกิดเอธิลคาร์บาเมตในกระบวนการหมักไวน์
ภาพที่ 2.4	โครงสร้างของเมธิลคาร์บาเมต
ภาพที่ 2.5	ส่วนประกอบของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี
ภาพที่ 3.1	ขั้นตอนการสกัดสารตัวอย่างด้วยของเหลว
ภาพที่ 3.2	ขั้นตอนการกำจัดสิ่งปนเปื้อนและเพิ่มความเข้มข้นสารตัวอย่างด้วยเฟสของแข็ง
ภาพที่ 4.1	โครมาโทแกรมของสารเมธิลคาร์บาเมต เอธิลคาร์บาเมตและสารมาตรฐานภายในที่อุณหภูมิคอลัมน์ 50-100 °C
ภาพที่ 4.2	ผลการศึกษาชนิดของตัวทำละลายที่เหมาะสมในการสกัดสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์
ภาพที่ 4.3	ผลการศึกษาปริมาตรของตัวทำละลายที่เหมาะสมในการสกัดสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์
ภาพที่ 4.4	ผลการศึกษาปริมาตรของสารตัวอย่างที่เหมาะสมในการสกัดสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต
ภาพที่ 4.5	ผลการศึกษาเวลาที่ที่เหมาะสมในการสกัดสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์
ภาพที่ 4.6	ผลการศึกษาความเข้มข้นของเกลือ NaCl ที่เหมาะสมในการสกัดสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์
ภาพที่ 4.7	ผลการศึกษาปริมาตรของตัวทำละลายที่เหมาะสมในการชะสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในส่วนการสกัดแบบเฟสของแข็ง
ภาพที่ 4.8	กราฟมาตรฐานของสารเมธิลคาร์บาเมตช่วงความเข้มข้น 0.5 – 5 mg/L
ภาพที่ 4.9	กราฟมาตรฐานของสารเอธิลคาร์บาเมตช่วงความเข้มข้น 0.1 – 0.5 mg/L
ภาพที่ 4.10	การเปรียบเทียบปริมาณสารเมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมตในตัวอย่างไวน์พื้นบ้านที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยไวน์แดงและไวน์ขาวตัวอย่างละ 5 ชนิด

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
ภาพที่ ผ1	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์องุ่นแดง	71
ภาพที่ ผ2	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์หมากเม่า	71
ภาพที่ ผ3	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์กระชายดำ	72
ภาพที่ ผ4	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์กระเจี๊ยบ	72
ภาพที่ ผ5	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์สตรอเบอร์รี่	73
ภาพที่ ผ6	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์องุ่นเขียว	73
ภาพที่ ผ7	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์ข้าว	74
ภาพที่ ผ8	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์ลิ้นจี่	74
ภาพที่ ผ9	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์ใบเตย	75
ภาพที่ ผ10	โครมาโทแกรมของการวิเคราะห์เมธิลคาร์บาเมตและเอธิลคาร์บาเมต ในตัวอย่างไวน์สับปะรด	75

รายการสัญลักษณ์และคำย่อ

C-18	คือ	คาร์บอน-18
DB-5	คือ	5% ฟีนิล-เมทิลโพลีไซลอกเซน
EC	คือ	เอธิลคาร์บาเมต
ECD	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดจับอิเล็กตรอน
FID	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดเฟลมไอออไนเซชัน
FLD	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดแสงฟลูออเรสเซนซ์
FPD	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดเฟลมโฟโตเมตริก
FTIR	คือ	การกระตุ้นสารด้วยพลังงานแสงช่วงแสงอินฟราเรด
GC	คือ	แก๊สโครมาโทกราฟี
GLC	คือ	แก๊ส-ของเหลวโครมาโทกราฟี
HEC	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดสภาพการนำไฟฟ้า
HPLC	คือ	โครมาโทกราฟีของเหลวความดันสูง
HS-SPME	คือ	เทคนิคเฮดสเปสโซลิคเฟสไมโครเอกซแทรกชัน
K	คือ	เคลวิน
LLE	คือ	การสกัดของเหลวด้วยตัวทำละลาย
LOD	คือ	ขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด
LOQ	คือ	ขีดจำกัดต่ำสุดของการวิเคราะห์ปริมาณ
MAE	คือ	การสกัดโดยใช้คลื่นไมโครเวฟช่วยในการสกัด
MC	คือ	เมธิลคาร์บาเมต
MPa	คือ	มิลลิปาสกาล (บาร์)
MS	คือ	แมสสเปกโทสโกปี
mg/L	คือ	มิลลิกรัมต่อลิตร
mL	คือ	มิลลิลิตร
mm	คือ	มิลลิเมตร
m	คือ	เมตร
NPD	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดไนโตรเจนฟอสฟอรัส
PLS	คือ	การวิเคราะห์ผลด้วยเทคนิคพหุเชิงเส้น
RSD	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์

รายการสัญลักษณ์และคำย่อ (ต่อ)

SCE	คือ	การสกัดโดยใช้คาร์บอนไดออกไซด์ที่ยิ่งยวด
SD	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SFE	คือ	การสกัดโดยใช้ของเหลววิกฤติที่ยิ่งยวด
SIM	คือ	การวัดแบบเจาะจงส่วนของสเปกตรัม
SPE	คือ	การสกัดด้วยเฟสของแข็ง
TCD	คือ	ตัวตรวจวัดชนิดสภาพนำความร้อน
TEA	คือ	เครื่องวิเคราะห์พลังงานความร้อน
TLC	คือ	ทินเลเยอร์โครมาโทกราฟี
t_r	คือ	เวลาการคงอยู่
UAE	คือ	การสกัดโดยใช้คลื่นอัลตราซาวด์ความถี่ต่ำ
°C	คือ	องศาเซลเซียส
μL	คือ	ไมโครลิตร
$\mu\text{g/L}$	คือ	ไมโครกรัมต่อลิตร
สมอ.	คือ	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
มอก.	คือ	มาตรฐานอุตสาหกรรม